

наук : спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Н. Х. Насырова. – Казань, 2000. – 17 с.

24. Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання: матеріали Звітної науково-практичної конференції (м. Київ, 29 березня 2012 р.). Т. 1. / Інститут професійно-технічної освіти НАПН України / за заг. ред. В.О. Радкевич. – К. : ПТО НАПН України, 2012. – С. 16

25. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/28030/

26. Рамкові підходи до стандартизації інформаційно-комунікаційних компетентностей керівників загальноосвітніх навчальних закладів для дистанційного навчання / Литвинова С.Г., Малицька І.Д. / Основи стандартизації з інформаційно-комунікаційних компетентностей в системі освіти України : метод. рекомендації / [В.Ю. Биков, О.В. Білоус, Б.М. Богачков та ін.] ; за заг. ред. В.Ю. Бикова, О.М. Спіріна, О.В. Овчарук. – К. : Атіка, 2010. – С. 81-86

27. Соколюк О.М. Особливості контрольно-оцінювальної діяльності старшокласників в комп'ютерно орієнтованому середовищі [Електронний ресурс] / О.М. Соколюк // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2010. – №3 (17). – Режим доступу: <http://esteticamente.ru/e-journals/ITZN/em17/content/10someci.htm>

28. Спірін О.М. Інформаційно-комунікаційні та інформативні компетентності як компоненти системи професійно-спеціалізованих компетентностей вчителя інформатики [Електронний ресурс] / О.М. Спірін // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2009. – №5 (13). – Режим доступу: http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/183/169#.U68MxJR_toE

29. Спірін О.М. Теоретичні методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів інформатики за кредитно-модульною системою: Монографія / О.М. Спірін [Наук. ред. акад. М.І. Жалдак]. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – 300 с.

30. Структура ИКТ-компетентности учителей. Рекомендации ЮНЕСКО. [Електронний ресурс]. – 2011. Режим доступу: <http://ru.iite.unesco.org/publications/3214694/>

31. Эйтингон В.Н. Методы организации экспертизы и обработки экспертных оценок в менеджменте: учебно-методическое пособие / В.Н. Эйтингон, М.А. Кравец, Н.П. Панкратова, В.В. Давнис. – Воронеж, 2004. – С. 6 – [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://window.edu.ru/resource/522/27522>

Покришень Д.А., Олексієнко С.О.

Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського

Інформаційна система «Деканат ЗППО»

Постійне “спрощення та вдосконалення” системи ведення звітної документації не зменшує роботу адміністративних працівників, а навпаки ускладнює та висуває нові вимоги до процесу обліку та опрацювання лавиноподібних потоків даних. Освіта не виключається з даного процесу і є повноцінною галуззю сучасного суспільства.

Відповідно до Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» від 09.01.2007 №537, та Закону «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 №851- IV виникає необхідність у розробці науково-технічних і методичних засад опрацювання інформаційних потоків, які виникають у галузі освіти [4].

Проблеми розвитку суспільства, що стосуються науково-технічного, економічного та соціального аспекту, пов'язані з упровадженням та вдосконаленням інформаційно-комунікаційних технологій не тільки в навчально-виховний процес закладу освіти, але і в управління навчальним закладом. Це дозволяє значно збільшити ефективність інформаційних процесів та документообіг, а саме: збирання, зберігання, аналіз та систематизацію, пошук та коригування, передавання та подання різних даних, що використовуються в офіційній документації.

Організувати переміщення та опрацювання даних, відомостей, а також формування необхідних звітів можливо за допомогою інформаційного ресурсу, а саме – інформаційної системи (ІС).

Використання інформаційних систем у практичній повсякденній роботі різних відділів ВНЗ говорить не тільки про стан його матеріально-технічної бази, але і визначає рівень інформаційного розвитку в системі управління.

Питаннями впровадження ІС в навчально-виховний процес та управління ВНЗ в цілому займаються Жалдак М.І., Биков В.Ю., Горошко Ю.В., Морзе Н.В., Пеньков А.В., Рамський Ю.С., Раков С.А., Триус Ю.В., Цибко Г.Ю. та інші дослідники, що відображено у роботах [1, 3, 5, 7, 8]. У роботах [9], [10] розглядається використання ІС у роботі кафедри навчального закладу для первинної реєстрації навчальних досягнень студентів, та забезпечення взаємозв'язків студент-кафедра-деканат.

В роботі [11] аналізуються аспекти створення електронного реєстру докторів наук і професорів у системі ліцензування та акредитації.

Однією з особливостей ЗППО та відмінністю від класичних ВНЗ є тривалість освітнього процесу, який може тривати від одного тижня до шести місяців. Кожна навчальна група може мати свій навчальний план у зв'язку із рівнем кваліфікації педагогічних працівників та предметом, якого вони навчають. У зв'язку із цими особливостями навчальне навантаження науково-педагогічних працівників ЗППО щотижня змінюється і виникає необхідність постійного моніторингу навчального аудиторного навантаження.

З метою обліку щомісячного навчального навантаження науково-педагогічних працівників розроблено та впроваджено ІС *Деканат ІППО* (автор Д.А. Покришень) (рис. 1).

Рис. 1. Головна форма ІС Деканат ІППО

У системі фіксується якісний та кількісний склад кафедр, річне навантаження. Це забезпечує автоматичний підрахунок кількості працівників з науковими ступенями та званнями, кількість ставок на кожній кафедрі і кількість працівників, та іншу поточну звітність. Схема даних подана на рисунку 2.

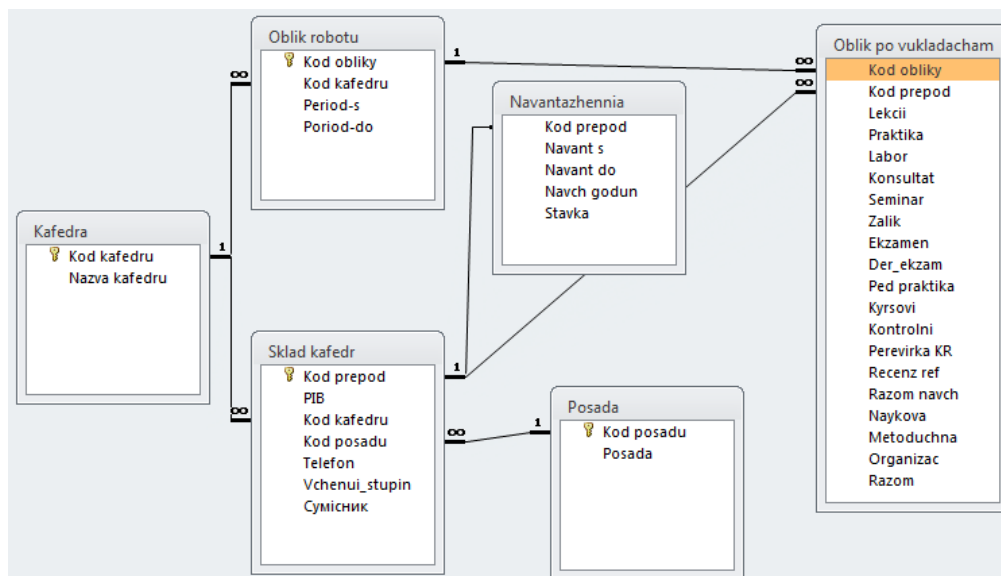

Рис. 2. Схема даних ІС Деканат ІППО

В системі відображаються у формах дані про кафедри, їх склад та навчальне навантаження за рік та форма для внесення даних про виконане навантаження за місяць (рис. 3). У разі відсутності навантаження у викладача на поточний навчальний рік внести дані за місяць неможливо.

Головна форма **Облік роботи**

Облік навчальної та інших видів робіт

Код обліку:

Кафедра: Інформаційно-комунікаційних технологій Код кафедри:

За період: до

Увага!!! При заповненні обліку або редагуванні, обов'язково дійти до поля Разом!

Облік по викладачам: Поля Навчальна та Разом розраховуються автоматично.

Код обліку	Викладач	Лек.	Сем.	Практ.	Консул.	Пед.пр.	Конф.	Зах.ВР	Залік	Екзам.ДЕ	Кер.ВДР	Перев.КР	Реценз.реф.	Разом
2	Покришень Дмитро Анатолійов	24	0	27	0	0	0	0	12	0	15	0	0	0
2	Корнієць Олександр Миколайов	4	0	50	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Закревська Євгенія Сергіївна	34	0	61	10	0	0	0	8	0	0	0	0	0
2	Ракута Валерій Михайлович	0	0	86	14	0	0	0	8	0	0	0	0	0
2	Літош Юрій Миколайович	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Носенко Євгенія Юріївна	12	0	13	5	0	0	0	2	0	0	0	0	0
2	Коротков Віталій Олександрови	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0
2	Сук Андрій Петрович	22	0	44	2	0	0	0	4	0	0	0	0	0
*	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Записи: 11 з 8 Нет фільтра Поиск

Рис. 3. Форма внесення даних за місяць

Для коректного щомісячного заповнення даних всіма викладачами у інформаційній системі реалізовано систему запитів та звітів для формування відповідних таблиць періодичної звітності (рис. 4).

Форми	Звіти	Запити	Службова
<input type="button" value="Години по викладачу по облікам"/> <input type="button" value="Облік годин по викладачу"/> <input type="button" value="Облік годин по всіх кафедрах"/> <input type="button" value="Облік по всіх кафедрах з викладачами"/> <input type="button" value="Облік годин по кафедрі"/> <input type="button" value="Облік по кафедрі з викладачами"/> <input type="button" value="Години по кафедрі з вкл по облікам"/> <input type="button" value="Всі кафедри з вкл по облікам"/>	<input type="button" value="Облік годин по кафедрі"/> <input type="button" value="Облік годин по викладачам кафедри"/> <input type="button" value="Облік годин по викладачу"/> <input type="button" value="Облік годин по всіх кафедрах"/> <input type="button" value="Облік годин по всіх каф. з вкл."/>	<input type="text" value="з 01.09.2015"/> по <input type="text" value="31.08.2016"/> <input type="button" value="Кількість викладачів на кафедрах"/> <input type="button" value="Навантаження викладачів"/> <input type="button" value="Вичитка годин з нормою по всім"/> <input type="button" value="Вичитка годин з нормою по каф"/>	

Рис. 4. Вибір запитів та звітів у системі

Крім того ІС прив'язана до системної дати (під час внесення даних пропонується поточна дата). Під час формування різного роду звітів у користувача є можливість вибору періоду, за який необхідно відобразити дані (за місяць, квартал, семестр, рік); кафедри, пропонується вибір тільки зареєстрованих кафедр; окремих викладачів.

Систематичне внесення даних дозволить прогнозувати виконання навантаження та отримувати необхідні статистичні дані та розрахунки (рис. 5).

Виконання навчального навантаження по кафедрам з нормою					
за період з: <input type="text" value="01.11.2013"/> по: <input type="text" value="01.12.2013"/>					
Викладач	Виконано	За рік	Повинно бути	Відхилення (год./%)	
Інформаційно-комунікаційних технологій в освіті					
Матюшкін Максим Володимирович	21	180	54	33	61,1111
Олексієнко Сергій Олександрович	45	338	101,4	56,4	55,6213
Сук Андрій Петрович	81	725	217,5	136,5	62,7586
Коротков Віталій Олександрович	22	150	45	23	51,1111
Носенко Євгенія Юріївна	41	365	109,5	68,5	62,5571
Літош Юрій Миколайович	23	180	54	31	57,4074
Ракута Валерій Михайлович	73	725	217,5	144,5	66,4368
Корнієць Олександр Миколайович	44	365	109,5	65,5	59,8174
Закревська Євгенія Сергіївна	74	725	217,5	143,5	65,9770
Покришень Дмитро Анатолійович	49	575	172,5	123,5	71,5942
Менеджменту освіти					
Олійник Оксана Миколаївна	8	188	56,4	48,4	85,8156
Єрмак Надія Василівна	87,5	185	55,5	-32	-57,658
Донець Тетяна Павлівна	83,5	186	55,8	-27,7	-49,642
Коваленко Михайло Олександрович	36	750	225	189	84

Рис. 5. Звіт про виконання навантаження

Широке впровадження інформаційних технологій у всі напрями діяльності сучасного вищого навчального закладу – наукову, методичну, організаційну, навчальну, дозволяє вивести цю діяльність на новий рівень. Своєчасне визначення виконання або перевиконання навчального навантаження всіма членами структурних підрозділів забезпечить корекцію навчальних планів.

Автоматизоване опрацювання великої кількості даних про працівників надає можливість оперативно приймати рішення щодо стимулювання, прогнозування їх діяльності на майбутнє, що в свою чергу дозволить дотримуватись європейських стандартів якості роботи.

Запропонована інформаційна система є незалежною та самодостатньою, паралельно з якою можуть використовуватись інші ІС для підтримки роботи деканату. Для забезпечення ідентичності даних у різних базах доцільно організувати їх синхронізацію через спеціальні шлюзи або загальноінститутську базу даних.

Як і будь-який програмний засіб, розроблена інформаційна система має свої «сильні та слабкі» сторони та потребує постійного оновлення для збереження її дієвості.

Ефективність функціонування будь-якої ІС залежить від правильно сформульованих завдань і цілей, визначеної кількості вхідних та вихідних даних, а також заздалегідь відомих схем документообігу всередині ВНЗ, наявності спеціалістів з обслуговування ІС (введення, верифікація даних, технічне адміністрування) та парку комп'ютерної техніки, підтримання в актуальному стані форм та макетів необхідних звітів.

Використання розробленої ІС Деканат ІППО спрощує роботу з проведення розрахунків та підготовки різного роду звітності кафедр; в системі передбачено інструменти для формування звітів у відповідності до нормативно-правової бази, яка використовується в ЗППО для внутрішнього аналізу стану кадрового забезпечення.

Система може бути використана відділом ліцензування й акредитації ЗППО, у частині підтримки даних в актуальному стані; для формування справ, що подаються на ліцензійну або акредитаційну експертизу.

Запропонована ІС впроваджена в практичну діяльність та апробована і впродовж кількох років показала свою ефективність та надійність.

Література

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія / В. Ю. Биков. – К.: Атіка, 2008. – 684 с.
2. Биков В.Ю. Мобільний простір і мобільно орієнтоване середовище інтернет-користувача: особливості модельного подання та освітнього застосування / В.Ю.Биков // Інформаційні технології в освіті. – 2013. – № 17. – С. 9-37.
3. Горошко Ю.В. Система інформаційного моделювання у підготовці майбутніх учителів математики та інформатики: дис... доктора пед. наук : 13.00.02 : теорія та методика навчання (інформатика) / Юрій Васильович Горошко. – К., 2013. – 470 с.
4. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»: від 22.05.2003 №851 – IV [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
5. Інформаційно-аналітична система контролю та оцінювання навчальної діяльності студентів ВНЗ: монографія /А.А. Тимченко, Ю.В. Триус, І.В. Стеценко та ін.– Черкаси: МакЛаут, 2010. – 300 с.
6. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
7. Триус Ю. В. Комп'ютерно-орієнтовані методичні системи навчання математичних дисциплін у вищих навчальних закладах: дис. доктора пед. наук : 13.00.02: теорія та методика навчання / Юрій Васильович Триус. – К.: [б.в.], 2005. – 625 с.
8. Чекурін В.Ф., Будік О.О. Модель інформаційної системи ВНЗ та підхід до оцінювання її ризиків [Електронний ресурс] / В.Ф. Чекурін, О.О. Будік. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/vnulp/Avtomatyka/2010_665/13.pdf
9. Сподаренко І.Й. Інформаційна система первинної реєстрації успішності „Рейтинг” / Сподаренко І.Й., Дрозд О.П., Крепкий Ю.О. // Сборник научных трудов по материалам международной научно-практической конференции "Современные проблемы и пути их решения в науке, транспорте, производстве и образовании '2008". Том 2. Технические науки. – Одесса: Черноморье, 2008, С. 36-40.
10. Покришень Д.А. Використання статистичного аналізу для коригування дидактичного матеріалу у навчальному процесі / Покришень Д.А., Дрозд О.П., Крепкий Ю.О. // Сборник научных трудов по материалам международной научно-практической конференции "Современные проблемы и

пути их решения в науке, транспорте, производстве и образовании '2008". Том 2. Технические науки. – Одесса: Черноморье, 2008, С. 29-36.

11. Михайліченко М.В. Програмне забезпечення для створення реєстру докторів наук і професорів у системі ліцензування та акредитації / Михайліченко М.В., Сисюк Г.Ю. // Вища школа. – 2008. – № 7, С. 3-8.

Кашина Г.С., Степанюк О.О.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Розробка дистанційного практикуму в системі MOODLE на прикладі дисципліни «Інтернет-технології»

Дистанційна форма навчання в Україні на сьогодні перебуває у стадії активного розвитку. Курси дистанційного навчання набули широкого поширення завдяки прогресивній, гнучкій та готовій до інновацій системі освіти, відкритості ринку освіти, великому попиту на освітні послуги громадян та високому рівню засвоєння передових інформаційно-комунікаційних технологій у багатьох сферах життєдіяльності людини. Підвищення якості освіти разом із заохоченням громадян до навчання потребує оптимізації процесу надання освітніх послуг, щоб задовольнити освітні потреби великої кількості людей, які не мають змоги фізично знаходитися в навчальній аудиторії. Також має бути підвищена доступність отримання освітніх послуг громадянами з різних регіонів країни. Для цього необхідно активно розробляти програми дистанційного навчання, за рахунок чого звести до мінімуму фізичне перебування учнів, студентів та слухачів у навчальному закладі шляхом реалізації освітніх функцій в середовищі мережі Internet.

Провідні вищі навчальні заклади вже мають практику застосування систем дистанційної освіти та проводять дослідження у даній сфері. Однак, для переходу на дистанційну форму навчання повинна проводитись адаптація кожної дисципліни під формат комп'ютерних дистанційних курсів, щоб забезпечити збереження та підвищення якості навчання.

Навчальний процес, крім всього іншого, включає в себе процес здобування нових знань та їх наступні застосування. Для подання нового теоретичного матеріалу для вивчення використовується найпоширеніша форма навчання – лекція. В системі управління дистанційними курсами LMS Moodle лекції можуть подаватися у вигляді гіпертекстових матеріалів, текстових документів для завантаження, презентацій, відеороликів тощо. Сприйняття такого типу матеріалу для студента чи слухача не має суттєвих відмінностей від сприйняття теоретичного матеріалу при традиційному навчанні, тому використання системи Moodle у даному випадку дає можливість забезпечити спрощення доступу та зручності самостійного вивчення лекційного матеріалу. Іншого підходу потребує організація семінарських, практичних та лабораторних занять, оскільки за даних форм навчання необхідна робота в групі та використання лабораторного устаткування чи інших засобів навчання, які зазвичай є недоступними для слухачів та студентів поза навчальним закладом. Оскільки в процесі навчання різних дисциплін для проведення практикумів потрібне різне обладнання, засоби навчання та підходи, є актуальною проблема розробки дистанційних практикумів з урахування особливостей та специфіки кожної навчальної дисципліни.

Разом із появою та швидким розвитком мережевих інформаційно-комунікаційних технологій відбувається активне впровадження та розвиток систем дистанційного навчання. Початком розвитку дистанційної освіти в Україні можна вважати педагогічний експеримент МОН України на базі Київського національного університету технологій та дизайну, Національного університету водного господарства та природокористування, Полтавського університету економіки і торгівлі, Сумського державного університету, Тернопільського національного технічного університету ім. Івана Пулюя, Хмельницького національного університету, який відбувся з 2002 року. Великі досягнення у впровадженні систем дистанційної освіти мають КНТУ «Київський політехнічний інститут» та технічні ВНЗ Харкова, Донецька [4]. На сьогодні до списку рекомендованих Міністерством освіти і науки України ВНЗ для дистанційної освіти входить 31 заклад, серед яких Українсько-американський гуманітарний інститут «Вісконсінський Міжнародний Університет в Україні», який є підрозділом НПУ імені М.П. Драгоманова [5].

Значних досягнень у впровадженні систем дистанційного навчання в Україні було здобуто Сумським державним університетом. Крім відкриття 23 локальних центрів дистанційного навчання в Україні було розроблено понад 400 дистанційних курсів, 2,5 тисячі віртуальних тренажерів і віртуальних лабораторних робіт, з яких близько 2000 створено на базі технології Java, близько 500 – на базі технології Flash [4].

Дослідження і розробка віртуальних тренажерів та лабораторних практикумів проводяться на сьогодні досить активно, оскільки лабораторні практикуми в системі дистанційної освіти вимагають